

Samenwerkingsafspraken dyslexiezorg

Inleiding

In het kader van Passend Onderwijs is bij wet vastgelegd dat scholen vanaf 1 augustus 2014 aan leerlingen een passende onderwijsplek moeten aanbieden. Ook voor leerlingen met lees- en spellingproblemen of dyslexie heeft de basisschool de zorg om passende ondersteuning te realiseren. Een deel van deze groep leerlingen profiteert onvoldoende van de ondersteuning die de basisschool kan bieden. Leerlingen (vanaf 7 jaar) met Ernstige Enkelvoudige Dyslexie (EED) komen in aanmerking voor specialistische behandeling. Van ernstige enkelvoudige dyslexie wordt gesproken, als er naast de dyslexie geen sprake is van een of meer andere (leer)stoornissen, die belemmerend zijn voor diagnostiek en/of behandeling. Vanaf 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de inkoop en vergoeding van dyslexiezorg voor kinderen met ernstige enkelvoudige dyslexie van 7 tot 13 jaar oud binnen de gemeentegrens. De gemeente heeft daarvoor contracten afgesloten met zorgaanbieders, die de diagnostiek en behandeling uitvoeren. Een goede samenwerking tussen gemeenten, onderwijs, zorgverlener en de ouders is noodzakelijk om kinderen met dyslexieproblemen passende ondersteuning en hulp te kunnen bieden. De school heeft een cruciale rol bij het voorkomen dat er te snel en of te veel naar zorg wordt doorverwezen. In dit document is nader uitgewerkt hoe de scholen en gemeenten binnen het Samenwerkingsverband passend onderwijs Roosendaal-Moerdijk e.o. (PO3002) gezamenlijk uitvoering geven aan deze gedeelde verantwoordelijkheid.

Ondersteuning op school

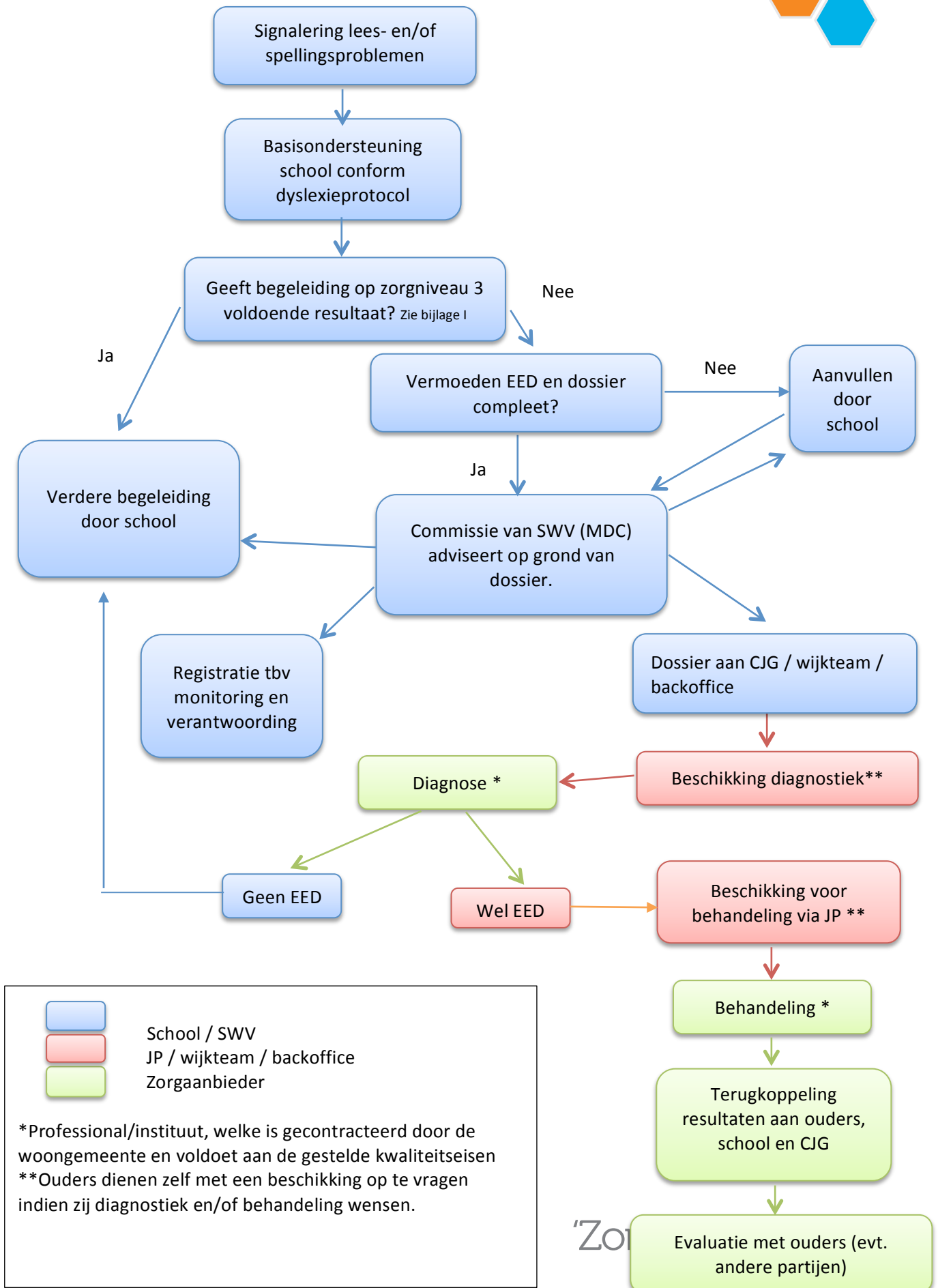
De basisschool biedt leerlingen lees- en spellingonderwijs aan en ondersteunt leerlingen met lees- en spellingproblemen en met dyslexie. De school signaleert en biedt passend onderwijs eventueel met extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband. Het primair onderwijs binnen het Samenwerkingsverband PO3002 volgt het protocol 'Leesproblemen en Dyslexie' voor de groepen 1 t/m 8 van Expertisecentrum Nederlands en biedt de juiste kwaliteit op gebied van signaleren van leerlingen, die de vaardigheden van het lezen en spellen onvoldoende ontwikkelen. Alleen als de begeleiding van de school conform het protocol 'Leesproblemen en Dyslexie' onvoldoende aanslaat, of de leerling structureel onvoldoende profiteert van de langdurig deskundig geboden ondersteuning (op zorgniveau 3), kan een vermoeden van ernstige dyslexie worden uitgesproken. Zie hiervoor onderstaand stappenplan. Een verwijzing naar de gespecialiseerde dyslexiezorg voor diagnostiek is dan mogelijk. Wanneer er sprake is van comorbiditeit, waarbij andere (leer)stoornissen het onderwijsleerproces belemmeren, kan er geen vermoeden van ernstige enkelvoudige dyslexie uitgesproken worden.

Stappenplan Primair onderwijs en gemeente

1. School signaleert lees- en/of spellingproblemen.
2. School voldoet aan de basisondersteuning en handelt volgens het protocol 'Leesproblemen en Dyslexie'. Voor de ondersteuning op zorgniveau 3 gebruikt school de aanbevolen methodes/ methodieken zoals opgenomen in dit protocol.
3. Bij vermoeden van Ernstige Enkelvoudige Dyslexie wordt het 'Leerlingdossier Dyslexie' ingevuld en voorgelegd aan de MDC binnen het Samenwerkingsverband PO3002 (masterplandyslexie.nl/public/files/documenten/Leerlingdossier_Dyslexie_def.pdf).
4. De MDC registreert de aanvraag. Zij beoordeelt het schooldossier en controleert inhoudelijk en op volledigheid en kent op grond daarvan wel of geen verklaring op onderkennend niveau toe ten behoeve van vergoede diagnostiek.
5. De MDC informeert de gemeente over het al dan niet afgeven van de verklaring op onderkennend niveau.
6. De gemeente verstrekt de beschikking voor vergoede diagnostiek op basis van de verkregen informatie vanuit de MDC aan de ouders.
7. Ouders bepalen, eventueel in overleg met Jeugdprofessional en school, welke zorgverlener wordt benaderd voor de uitvoering van de diagnostiek.
8. Indien vanuit de diagnostiek blijkt dat er sprake is van Ernstige Enkelvoudige Dyslexie ontvangen de ouders van de gemeente een beschikking voor behandeling op aanvraag;
9. Indien uit het onderzoek blijkt dat er geen sprake is van Ernstige Enkelvoudige Dyslexie maken ouders samen met school afspraken omtrent de begeleiding van hun kind.

NB. Het kan zijn dat uit het leerlingvolgsysteem en onderzoek blijkt dat er sprake is van dyslexie. Dit wil echter niet zeggen dat het ook past binnen de criteria van de Ernstige Enkelvoudige Dyslexie. Indien hier sprake van is, komt de leerling niet in aanmerking voor de vergoede diagnostiek en behandeling.

Ongeacht de uitkomst van het onderzoek naar de ernstige dyslexie blijft de basisschool, dan wel het samenwerkingsverband passend onderwijs, verantwoordelijk voor het onderwijs en de ondersteuning aan deze leerlingen. Leerlingen waarbij wel dyslexie wordt geconstateerd, maar waar geen sprake is van EED, krijgen op basis van de dyslexieverklaring extra ondersteuning binnen de school.

Zo

Voorwaarden voor vergoeding van diagnostisch onderzoek en behandeling EED

In 2015 hanteert de gemeente voor vergoeding van diagnostiek en behandeling van Ernstige Enkelvoudige Dyslexie dezelfde criteria als de zorgverzekeraar in 2014. Dit betekent dat alleen aanspraak gemaakt kan worden op vergoeding indien:

Formeel:

- het kind primair onderwijs volgt;
- het kind 7 - 13 jaar is;
- en de behandeling is gestart voor de 13de verjaardag.

Inhoudelijk:

- het 'Leerlingdossier Dyslexie' van Masterplan Dyslexie is opgebouwd, waaruit blijkt dat er in het onderwijs een passend traject is geweest van extra ondersteuning bij het leren lezen of leren lezen én spellen;
- er sprake is van didactische resistentie: op drie opeenvolgende hoofdmetingen na extra ondersteuning en minimaal twee interventieperiodes die voldoen aan de criteria zoals beschreven in het protocol 'Leesproblemen en Dyslexie', behaalt de leerling
 - DMT vaardigheidsniveau V-/E òf
 - DMT vaardigheidsniveau V/D én Spelling vaardigheidsniveau V-/E;
- andere bijkomende (leer)stoornissen onder controle zijn en het onderwijsleerproces niet belemmeren.

De inhoudelijke toets op deze voorwaarden wordt uitgevoerd door de Multidisciplinaire Commissie voor Toelaatbaarheidsverklaringen (MDC). De Jeugdprofessional van de woongemeente van de leerling geeft daarop een beschikking af voor diagnostisch onderzoek EED.

Diagnostisch onderzoek en behandeling van Ernstige Enkelvoudige Dyslexie

De regionaal gecontracteerde dyslexie-zorgaanbieders van de gemeenten Roosendaal, Rucphen, Halderberge, Moerdijk en Drimmelen zijn opgenomen in een bijlage. Alle gecontracteerde zorgverleners leveren dyslexiezorg conform afspraken met de gemeenten en de geldende zorgstandaarden:

- De minimale norm voor vakbekwaamheid, die aan gekwalificeerde specialisten wordt gesteld, is conform de inzet van geregistreerde gedragswetenschappers onder de 'norm van verantwoorde werktoedeling'.
- Kwaliteitsinstituten stellen aanvullende bekwaamheidseisen en houden toezicht op de kwaliteit van de zorg door het systematisch en methodisch verzamelen van data, van de bij hen aangesloten zorgverleners.

Monitoring en sturing

Het SWV PO3002 en de gemeenten Roosendaal, Rucphen, Halderberge, Moerdijk en Drimmelen geven gezamenlijk vorm aan de ondersteuning en hulp voor kinderen met dyslexie. De resultaten van de inzet

worden door het secretariaat van het samenwerkingsverband en de Jeugdprofessional gemonitord en waar nodig (bij)gestuurd. Daarbij gelden de volgende afspraken:

- Er wordt een budget begroot ten behoeve van uitvoering van dyslexiezorg en de omvang van doelgroep per gemeente. Hierbij wordt gebruik gemaakt van macrogegevens;
- Er wordt gemonitord of de werkelijke uitgaven en aantallen binnen de op basis van macrogegevens opgestelde ramingen van budgetten en aantallen blijven;
- Er wordt gemonitord hoe groot het aantal terechte en onterechte verwijzingen is de naar de zorg voor diagnostiek bij vermoedens van Ernstige Enkelvoudige Dyslexie.

Het analyseren van data die bovenstaande monitoring oplevert, vormt de basis voor het gesprek tussen het SWV PO3002 en haar participanten.

Vervolg

- Deze samenwerkingsafspraken vormen een uitwerking van het Ondersteuningsplan 2015-2019 van het SWV PO3002, waarover overeenstemming is bereikt in het Op Overeenstemming Gericht Overleg van 10 april 2015. De procedurele uitwerking wordt afgestemd in het overleg tussen de gemeenten en het SWV PO3002 (REA).
- De communicatie met het primair onderwijs (de basisscholen), jeugdprofessionals, huisartsen en de gecontracteerde aanbieders van dyslexiezorg wordt ter hand genomen door het samenwerkingsverband na overleg met de gemeenten.

Voor de huisartsen geldt dat het van belang is dat zij op de hoogte zijn van deze samenwerkingsafspraken en het feit dat gemeenten diagnostiek en behandeling EED pas vergoeden als aan de afspraken is voldaan. Voor de aanbieders van dyslexiezorg is van belang dat zij weten hoe de routing is van de genoemde gemeenten voor vergoede diagnostiek en behandeling.

Transitie versus transformatie

Met deze samenwerkingsafspraken willen gemeenten en onderwijs de begeleiding en ondersteuning van kinderen met dyslexie gezamenlijk organiseren. Dit geschiedt met oog voor de verantwoordelijkheden van het onderwijs en van de gemeente, maar vooral vanuit het gezamenlijke belang om kinderen de hulp te bieden die zij nodig hebben. De samenwerkingsafspraken vormen in dat kader een aanzet tot “integraal arrangeren” van onderwijszorg en jeugdhulp, het toekomstig perspectief.

Checklist dossier vergoede diagnostiek en behandeling van EED

1. Het aanmeldformulier, ondertekend door beide ouders.
2. Het leerlingdossier Dyslexie conform het Masterplan Dyslexie (http://masterplandyslexie.nl/public/files/documenten/Leerlingdossier_Dyslexie_def.pdf), waarin is opgenomen:
 - a. Uitdraai van het complete toetsoverzicht. Alle methode-onafhankelijke toetsen en alle meetmomenten. Hieruit moet blijken dat:
 - i. De leerling op drie achtereenvolgende officiële meetmomenten V-/ E scores op lezen behaalt of op lezen V/ D scores behaalt en op spelling V-/ E scores.
 - ii. Er een discrepantie is met de andere vakken.
 - b. Overzicht van minimaal 2 interventieperiodes op zorgniveau 3 (zie bijlage), om de didactische resistentie aan te tonen, waarin wordt beschreven:
 - i. De duur van de interventieperiode.
 - ii. Welke doelen zijn nagestreefd (SMART geformuleerd)
 - iii. Wie (functie) de begeleiding gedaan heeft.
 - iv. Wat er gedaan is (welke effectieve methodiek is ingezet)
 - v. Hoe groot de groep is waar de begeleiding aan heeft plaatsgevonden
 - vi. Hoe lang (tijd in minuten) en met welke frequentie(hoe vaak per week) de begeleiding gegeven is. Let op: dit moet minimaal een uur extra per week zijn, bovenop de lesmethode (verlengde instructie telt niet mee).
 - vii. Evaluatie op product en proces.

Dit overzicht kan toegevoegd worden in de vorm van groepsplannen of handelingsplannen, maar **alle** bovengenoemde informatie dient daadwerkelijk overzichtelijk in deze documenten opgenomen te zijn.
 - c. Beschrijving overige relevante gegevens, om risicofactoren in beeld te brengen en evt. comorbiditeit uit te sluiten. Denk hierbij aan het voorkomen van leesproblemen in de familie, andere gestelde diagnoses en in hoeverre deze al behandeld en onder controle zijn.
 - d. Indien noodzakelijk overige relevante, recente, bijlagen.

Rector Hellemonsstraat 1b
4702 RG Roosendaal
Telefoon: 0165 – 330 966
E-mail: secretariaat@po3002.nl

PO3002.nl

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs
Roosendaal, Moerdijk en omgeving

Bijlagen:

Bijlage 1: Overzicht zorgniveaus

Bijlage 2: Lijst jeugdcatalogus *‘Gecontracteerde zorgaanbieders Gemeenten Roosendaal, Rucphen, Halderberge, Moerdijk en Drimmelen’*

‘Zorg dat het past’

Bijlage I: Overzicht zorgniveaus

Zorgniveau	Stap	
Niveau 1: Goed lees- en spellingonderwijs in klassenverband.	1	Kwaliteit instructiegedrag en klassenmanagement.
	2	Juist gebruik van effectieve methodes.
	3	Gebruik leerlingvolgsysteem.
Niveau 2: Extra zorg i de groepssituatie door de leerkracht (ongeveer 25%).	4	Vaststellen van potentiële uitvallers en voldoende differentiatie in de klas.
Niveau 3: Specifieke interventies uitgevoerd en/of ondersteund door de zorgspecialist in de school (ongeveer 10%).	5	Vaststellen leerlingen met ernstige leesproblemen en instructie individueel of in kleine groepjes (intensieve begeleiding)
	6	Vaststellen van achterstand en hardnekkigheid: vermoeden van dyslexie
Niveau 4: Diagnostiek en behandeling in zorginstituut (ongeveer 4%).	7	Vaststellen van dyslexie (psychodiagnostisch onderzoek)
	8	Gespecialiseerde dyslexiebehandeling
9 Coaching van dyslectische leerlingen		